
Bogballe A/S

Bøgballevej 78, 7171 Uldum

Årsrapport for 2017/18

(regnskabsår 1/11 - 31/10)

CVR-nr. 82 98 32 28

Årsrapporten er fremlagt og
godkendt på selskabets ordi-
nære generalforsamling
den 19/12 2018

Mikkel Skjønnemand
Dirigent

pwc

Indholdsfortegnelse

Side

Påtegninger

Ledelsespåtegning 1

Den uafhængige revisors revisionspåtegning 2

Ledelsesberetning

Selskabsoplysninger 5

Hoved- og nøgletal 6

Ledelsesberetning 7

Årsregnskab

Resultatopgørelse 1. november - 31. oktober 9

Balance 31. oktober 10

Egenkapitalopgørelse 12

Pengestrømsopgørelse 1. november - 31. oktober 13

Noter til årsregnskabet 14

Ledelsespåtegning

Bestyrelse og direktion har dags dato behandlet og godkendt årsrapporten for regnskabsåret 1. november 2017 - 31. oktober 2018 for Bøgballe A/S.

Årsrapporten er aflagt i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Årsregnskabet giver efter vores opfattelse et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. oktober 2018 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for 2017/18.

Årsrapporten indstilles til generalforsamlingens godkendelse.

Bøgballe, den 19. december 2018

Direktion

Nils Jørn Morgenstjerne Laursen

Bestyrelse

Carsten Bjerg
formand

Thomas Marstrand
næstformand

Kristian La Cour

Jan Roelsgaard

Michael Bue Bayer Lond
medarbejderrepræsentant

Bent Nordby Tode
medarbejderrepræsentant

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

Til kapitalejeren i Bogballe A/S

Konklusion

Det er vores opfattelse, at årsregnskabet giver et retvisende billede af selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. oktober 2018 samt af resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for regnskabsåret 1. november 2017 - 31. oktober 2018 i overensstemmelse med årsregnskabsloven.

Vi har revideret årsregnskabet for Bogballe A/S for regnskabsåret 1. november 2017 - 31. oktober 2018, der omfatter resultatopgørelse, balance, egenkapitalopgørelse, pengestrømsopgørelse og noter, herunder anvendt regnskabspraksis ("regnskabet").

Grundlag for konklusion

Vi har udført vores revision i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark. Vores ansvar ifølge disse standarder og krav er nærmere beskrevet i revisionspåtegningens afsnit "Revisors ansvar for revisionen af regnskabet". Vi er uafhængige af selskabet i overensstemmelse med internationale etiske regler for revisorer (IESBA's Etiske regler) og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, ligesom vi har opfyldt vores øvrige etiske forpligtelser i henhold til disse regler og krav. Det er vores opfattelse, at det opnåede revisionsbevis er tilstrækkeligt og egnet som grundlag for vores konklusion.

Udtalelse om ledelsesberetningen

Ledelsen er ansvarlig for ledelsesberetningen.

Vores konklusion om regnskabet omfatter ikke ledelsesberetningen, og vi udtrykker ingen form for konklusion med sikkerhed om ledelsesberetningen.

I tilknytning til vores revision af regnskabet er det vores ansvar at læse ledelsesberetningen og i den forbindelse overveje, om ledelsesberetningen er væsentligt inkonsistent med regnskabet eller vores viden opnået ved revisionen eller på anden måde synes at indeholde væsentlig fejlinformation.

Vores ansvar er derudover at overveje, om ledelsesberetningen indeholder krævede oplysninger i henhold til årsregnskabsloven.

Baseret på det udførte arbejde er det vores opfattelse, at ledelsesberetningen er i overensstemmelse med årsregnskabet og er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens krav. Vi har ikke fundet væsentlig fejlinformation i ledelsesberetningen.

Ledelsens ansvar for regnskabet

Ledelsen har ansvaret for udarbejdelsen af et årsregnskab, der giver et retvisende billede i overensstemmelse med årsregnskabsloven. Ledelsen har endvidere ansvaret for den interne kontrol, som ledelsen anser for nødvendig for at udarbejde et regnskab uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl.

Ved udarbejdelsen af regnskabet er ledelsen ansvarlig for at vurdere selskabets evne til at fortsætte driften;

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

at oplyse om forhold vedrørende fortsat drift, hvor dette er relevant; samt at udarbejde regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift, medmindre ledelsen enten har til hensigt at likvidere selskabet, indstille driften eller ikke har andet realistisk alternativ end at gøre dette.

Revisors ansvar for revisionen af regnskabet

Vores mål er at opnå høj grad af sikkerhed for, om regnskabet som helhed er uden væsentlig fejlinformation, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, og at afgive en revisionspåtegning med en konklusion. Høj grad af sikkerhed er et højt niveau af sikkerhed, men er ikke en garanti for, at en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, altid vil afdække væsentlig fejlinformation, når sådan findes. Fejlinformationer kan opstå som følge af besvigelser eller fejl og kan betragtes som væsentlige, hvis det med rimelighed kan forventes, at de enkeltvis eller samlet har indflydelse på de økonomiske beslutninger, som brugerne træffer på grundlag af regnskabet.

Som led i en revision, der udføres i overensstemmelse med internationale standarder om revision og de yderligere krav, der er gældende i Danmark, foretager vi faglige vurderinger og opretholder professionel skepsis under revisionen. Herudover:

- Identificerer og vurderer vi risikoen for væsentlig fejlinformation i regnskabet, uanset om denne skyldes besvigelser eller fejl, udformer og udfører revisionshandlinger som reaktion på disse risici samt opnår revisionsbevis, der er tilstrækkeligt og egnet til at danne grundlag for vores konklusion. Risikoen for ikke at opdage væsentlig fejlinformation forårsaget af besvigelser er højere end ved væsentlig fejlinformation forårsaget af fejl, idet besvigelser kan omfatte sammensværgelser, dokumentfalsk, bevidste udeladelser, vildledning eller tilsidesættelse af intern kontrol.
- Opnår vi forståelse af den interne kontrol med relevans for revisionen for at kunne udforme revisionshandlinger, der er passende efter omstændighederne, men ikke for at kunne udtrykke en konklusion om effektiviteten af selskabets interne kontrol.
- Tager vi stilling til, om den regnskabspraksis, som er anvendt af ledelsen, er passende, samt om de regnskabsmæssige skøn og tilknyttede oplysninger, som ledelsen har udarbejdet, er rimelige.
- Konkluderer vi, om ledelsens udarbejdelse af regnskabet på grundlag af regnskabsprincippet om fortsat drift er passende, samt om der på grundlag af det opnåede revisionsbevis er væsentlig usikkerhed forbundet med begivenheder eller forhold, der kan skabe betydelig tvivl om selskabets evne til at fortsætte driften. Hvis vi konkluderer, at der er en væsentlig usikkerhed, skal vi i vores revisionspåtegning gøre opmærksom på oplysninger herom i regnskabet eller, hvis sådanne oplysninger ikke er tilstrækkelige, modificere vores konklusion. Vores konklusioner er baseret på det revisionsbevis, der er opnået frem til datoen for vores revisionspåtegning. Fremtidige begivenheder eller forhold kan dog medføre, at selskabet ikke længere kan fortsætte driften.
- Tager vi stilling til den samlede præsentation, struktur og indhold af regnskabet, herunder noteoplysningerne, samt om regnskabet afspejler de underliggende transaktioner og begivenheder på en sådan

Den uafhængige revisors revisionspåtegning

måde, at der gives et retvisende billede heraf.

Vi kommunikerer med den øverste ledelse om blandt andet det planlagte omfang og den tidsmæssige placering af revisionen samt betydelige revisionsmæssige observationer, herunder eventuelle betydelige mangler i intern kontrol, som vi identificerer under revisionen.

Odense, den 19. december 2018

PricewaterhouseCoopers

Statsautoriseret Revisionspartnerselskab

CVR-nr. 33 77 12 31

Mikael Johansen
statsautoriseret revisor
mne23318

Claus Damhave
statsautoriseret revisor
mne34166

Selskabsoplysninger

Selskabet

Bogballe A/S
Bøgballevej 78
7171 Uldum
Hjemmeside: www.bogballe.dk

CVR-nr.: 82 98 32 28
Regnskabsperiode: 1. november - 31. oktober
Hjemstedskommune: Hedensted

Bestyrelse

Carsten Bjerg, formand
Thomas Marstrand
Kristian La Cour
Jan Roelsgaard
Michael Bue Bayer Lond
Bent Nordby Tode

Direktion

Nils Jørn Morgenstjerne Laursen

Revision

PricewaterhouseCoopers
Statsautoriseret Revisionspartnerselskab
Rytterkasernen 21
5000 Odense C

Hoved- og nøgletal

Set over en 5-årig periode kan selskabets udvikling beskrives ved følgende hoved- og nøgletal:

	2017/18	2016/17	2015/16	2014/15	2013/14
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Hovedtal					
Resultat					
Bruttofortjeneste	96.913	81.849	79.313	82.022	92.528
Resultat før finansielle poster	61.657	48.231	43.921	47.134	56.511
Resultat af finansielle poster	-1.834	-1.789	-1.728	-1.622	-2.420
Årets resultat	46.661	36.193	32.940	34.828	40.526
Balance					
Balancesum	84.593	92.707	95.972	103.627	113.945
Egenkapital	42.462	78.801	72.607	64.667	63.840
Pengestrømme					
Pengestrømme fra:					
- driftsaktivitet	59.883	49.887	38.916	40.036	47.383
- investeringsaktivitet	-978	-5.388	-5.227	-2.846	-6.749
heraf investering i materielle anlægsaktiver	-1.023	-2.420	-4.709	-2.969	-6.280
- finansieringsaktivitet	-81.924	-39.796	-39.000	-40.000	-35.000
Årets forskydning i likvider	-23.019	4.703	-5.311	-2.810	5.634
Antal medarbejdere	57	56	61	66	69
Nøgletal i %					
Afkastningsgrad	72,9%	52,0%	45,8%	45,5%	49,6%
Soliditetsgrad	50,2%	85,0%	75,7%	62,4%	56,0%
Forrentning af egenkapital	77,0%	47,8%	48,0%	54,2%	63,7%

Nøgletallene er udarbejdet i overensstemmelse med Den Danske Finansanalytikerforenings anbefalinger og vejledning. Der henvises til definitioner i afsnittet om regnskabspraksis.

Ledelsesberetning

Væsentligste aktiviteter

Selskabets hovedaktivitet har i lighed med tidligere år, primært bestået af produktion og afsætning af spredere for mineralgødning. Afsætning foregår gennem importør og forhandlernet.

Produkterne afsættes dels på hjemmemarkedet og dels på eksportmarkedet.

Udvikling i året

Selskabets resultatopgørelse for 2017/18 udviser et overskud på TDKK 46.661, og selskabets balance pr. 31. oktober 2018 udviser en egenkapital på TDKK 42.462.

Særlige risici - driftsrisici og finansielle risici

Drift

Selskabets væsentligste driftsrisiko er knyttet til evnen til at være stærkt positioneret på de væsentligste markeder.

Valutarisici

Aktiviteter i udlandet medfører, at resultat, pengestrømme og egenkapital kun påvirkes af valutakurs og renteutviklingen i begrænset omfang, idet handel i fremmed valuta primært foregår i Euro som forventes at være stabil i forhold til danske kroner.

Valutapositioner i forlængelse af selskabets aktiviteter afdækkes ikke.

Målsætninger og forventninger for det kommende år

Ledelsen forventer afsætning på et reduceret niveau i forhold til 2017/18. Markederne er fortsat underlagt særdeles stor konkurrence, ikke mindst prismæssigt.

Indtjeningen i det kommende regnskabsår, forventes realiseret på et lavere niveau end i 2017/18.

Forskning og udvikling

Udviklingsaktiviteten i dette år har omfattet intensiveret nyudvikling, herunder videreudvikling af eksisterende produkter.

Eksternt miljø

Der er efter ledelsens opfattelse ikke pt. incitament for en egentlig miljøcertificering. Den valgte produktionsform tager hensyn til en miljømæssig forsvarlig driftsførelse og indgår som en naturlig del i selskabets målsætninger for produktkvalitet, produktions- og medarbejderforhold.

Ledelsesberetning

Usikkerhed ved indregning og måling

Der er ikke forekommet usikkerhed ved indregning og måling i årsrapporten.

Usædvanlige forhold

Selskabets aktiver, passiver og finansielle stilling pr. 31. oktober 2018 samt resultatet af selskabets aktiviteter og pengestrømme for 2017/18 er ikke påvirket af usædvanlige forhold.

Resultatopgørelse 1. november - 31. oktober

	Note	2017/18 TDKK	2016/17 TDKK
Bruttofortjeneste		96.913	81.849
Personaleomkostninger	1	-29.691	-26.900
Af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver		<u>-5.565</u>	<u>-6.718</u>
Resultat før finansielle poster		61.657	48.231
Finansielle indtægter		24	28
Finansielle omkostninger	2	<u>-1.858</u>	<u>-1.817</u>
Resultat før skat		59.823	46.442
Skat af årets resultat	3	<u>-13.162</u>	<u>-10.249</u>
Årets resultat		<u>46.661</u>	<u>36.193</u>

Balance 31. oktober

Aktiver

	Note	2017/18 TDKK	2016/17 TDKK
Færdiggjorte udviklingsprojekter		2.137	3.049
Udviklingsprojekter under udførelse		1.853	1.473
Immaterielle anlægsaktiver	4	3.990	4.522
Grunde og bygninger		10.286	11.393
Produktionsanlæg og maskiner		6.534	8.546
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar		2.834	3.656
Materielle anlægsaktiver	5	19.654	23.595
Anlægsaktiver		23.644	28.117
Råvarer og hjælpematerialer		9.031	8.014
Varer under fremstilling		10.756	11.564
Færdigvarer og handelsvarer		33.412	29.587
Varebeholdninger		53.199	49.165
Tilgodehavender fra salg og tjenesteydelser		5.186	5.070
Andre tilgodehavender		696	89
Periodeafgrænsningsposter	6	466	549
Tilgodehavender		6.348	5.708
Likvide beholdninger		1.402	9.717
Omsætningsaktiver		60.949	64.590
Aktiver		84.593	92.707

Balance 31. oktober

Passiver

	Note	2017/18 TDKK	2016/17 TDKK
Selskabskapital		2.130	2.130
Reserve for udviklingsomkostninger		3.924	2.582
Overført resultat		16.408	54.089
Foreslået udbytte for regnskabsåret		20.000	20.000
Egenkapital		42.462	78.801
Hensættelse til udskudt skat	8	2.878	3.133
Hensatte forpligtelser		2.878	3.133
Kreditinstitutter		14.704	0
Leverandører af varer og tjenesteydelser		4.812	5.219
Gæld til tilknyttede virksomheder		1.076	0
Gæld til tilknyttede virksomheder vedr. selskabsskat		13.057	0
Anden gæld		5.604	5.554
Kortfristede gældsforpligtelser		39.253	10.773
Gældsforpligtelser		39.253	10.773
Passiver		84.593	92.707
Resultatdisponering	7		
Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser	11		
Nærtstående parter	12		
Begivenheder efter balancedagen	13		
Anvendt regnskabspraksis	14		

Egenkapitalopgørelse

	Selskabs- kapital	Reserve for udviklings- omkostninger	Overført resultat	Foreslået ud- bytte for regn- skabsåret	I alt
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Egenkapital 1. november	2.130	2.582	54.089	20.000	78.801
Betalt ordinært udbytte	0	0	0	-20.000	-20.000
Årets udviklingsomkostninger	0	1.852	-1.852	0	0
Årets af- og nedskrivning	0	-510	510	0	0
Betalt ekstraordinært udbytte	0	0	-63.000	0	-63.000
Årets resultat	0	0	26.661	20.000	46.661
Egenkapital 31. oktober	2.130	3.924	16.408	20.000	42.462

Pengestrømsopgørelse 1. november - 31. oktober

	Note	2017/18 TDKK	2016/17 TDKK
Årets resultat		46.661	36.193
Reguleringer	9	20.446	18.433
Ændring i driftskapital	10	-5.031	7.474
Pengestrømme fra drift før finansielle poster		62.076	62.100
Renteindbetalinger og lignende		24	28
Renteudbetalinger og lignende		-1.857	-1.812
Pengestrømme fra ordinær drift		60.243	60.316
Betalt selskabsskat		-360	-10.429
Pengestrømme fra driftsaktivitet		59.883	49.887
Køb af immaterielle anlægsaktiver		-511	-3.311
Køb af materielle anlægsaktiver		-1.023	-2.420
Afhændelse immaterielle anlægsaktiver		131	0
Salg af materielle anlægsaktiver		425	343
Pengestrømme fra investeringsaktivitet		-978	-5.388
Tilbagebetaling af gæld til tilknyttede virksomheder		0	-9.796
Optagelse af gæld hos tilknyttede virksomheder		1.076	0
Betalt udbytte		-83.000	-30.000
Pengestrømme fra finansieringsaktivitet		-81.924	-39.796
Ændring i likvider		-23.019	4.703
Likvider 1. november		9.717	5.014
Likvider 31. oktober		-13.302	9.717
Likvider specificeres således:			
Likvide beholdninger		1.402	9.717
Kassekredit		-14.704	0
Likvider 31. oktober		-13.302	9.717

Noter til årsregnskabet

	<u>2017/18</u>	<u>2016/17</u>
	TDKK	TDKK
1 Personaleomkostninger		
Lønninger	27.156	24.537
Pensioner	2.154	1.933
Andre omkostninger til social sikring	381	430
	<u>29.691</u>	<u>26.900</u>
Heraf udgør vederlag til direktion og bestyrelse	<u>2.397</u>	<u>2.026</u>
Gennemsnitligt antal beskæftigede medarbejdere	<u>57</u>	<u>56</u>
2 Finansielle omkostninger		
Renteomkostninger tilknyttede virksomheder	343	0
Andre finansielle omkostninger	1.515	1.817
	<u>1.858</u>	<u>1.817</u>
3 Skat af årets resultat		
Årets sambeskatningsbidrag	13.417	10.429
Årets udskudte skat	-255	-180
	<u>13.162</u>	<u>10.249</u>

Noter til årsregnskabet

4 Immaterielle anlægsaktiver

	Færdiggjorte udviklingsprojekter	Udviklingsprojekter under udførelse	I alt
	TDKK	TDKK	TDKK
Kostpris 1. november	8.924	1.473	10.397
Tilgang i årets løb	0	511	511
Afgang i årets løb	0	-131	-131
Kostpris 31. oktober	<u>8.924</u>	<u>1.853</u>	<u>10.777</u>
Ned- og afskrivninger 1. november	5.875	0	5.875
Årets afskrivninger	<u>912</u>	<u>0</u>	<u>912</u>
Ned- og afskrivninger 31. oktober	<u>6.787</u>	<u>0</u>	<u>6.787</u>
Regnskabsmæssig værdi 31. oktober	<u>2.137</u>	<u>1.853</u>	<u>3.990</u>

Aktiverede udviklingsudgifter vedrører udvikling af mineralgødningsspredere m.m. der er lanceret i markedet samt videreudvikling af de eksisterende produkter. Endvidere er der iværksat udvikling af yderligere produkter til styrkelse af de eksisterende produkter og disse forventes færdigudviklet i løbet af det kommende år. Det forventes, at produkterne skal sælges på såvel de eksisterende markeder samt introduceres på nye markeder til styrkelse for positionering af BOGBALLE brand.

Noter til årsregnskabet

5 Materielle anlægsaktiver

	Grunde og byg- ninger	Produktionsan- læg og maski- ner	Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	I alt
	TDKK	TDKK	TDKK	TDKK
Kostpris 1. november	33.806	46.534	13.200	93.540
Tilgang i årets løb	0	975	47	1.022
Afgang i årets løb	0	-1.013	0	-1.013
Kostpris 31. oktober	33.806	46.496	13.247	93.549
Opskrivninger 1. november	0	332	5	337
Årets tilbageførsler af opskrivninger på afhændede aktiver	0	-10	0	-10
Opskrivninger 31. oktober	0	322	5	327
Ned- og afskrivninger 1. november	22.413	38.320	9.549	70.282
Årets afskrivninger	1.107	2.677	869	4.653
Årets ned- og afskrivninger på afhændede aktiver	0	-713	0	-713
Ned- og afskrivninger 31. oktober	23.520	40.284	10.418	74.222
Regnskabsmæssig værdi 31. oktober	10.286	6.534	2.834	19.654

6 Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter udgøres af forudbetalte omkostninger vedrørende IT, udstillinger og forsikringspræmier.

	2017/18	2016/17
	TDKK	TDKK
7 Resultatdisponering		
Betalt ekstraordinært udbytte	63.000	23.000
Foreslået udbytte for regnskabsåret	20.000	20.000
Overført resultat	-36.339	-6.807
	46.661	36.193

Noter til årsregnskabet

	2017/18	2016/17
	TDKK	TDKK
8 Hensættelse til udskudt skat		
Hensættelse til udskudt skat 1. november	3.133	3.313
Årets indregnede beløb i resultatopgørelsen	-255	-180
Hensættelse til udskudt skat 31. oktober	2.878	3.133
9 Pengestrømsopgørelse - reguleringer		
Finansielle indtægter	-24	-28
Finansielle omkostninger	1.858	1.817
Af- og nedskrivninger inklusiv tab og gevinst ved salg	5.450	6.395
Skat af årets resultat	13.162	10.249
	20.446	18.433
10 Pengestrømsopgørelse - ændring i driftskapital		
Ændring i varebeholdninger	-4.035	4.449
Ændring i tilgodehavender	-638	2.511
Ændring i leverandører m.v.	-358	514
	-5.031	7.474

11 Eventualposter og øvrige økonomiske forpligtelser

Eventualforpligtelser

Koncernens selskaber hæfter solidarisk for skat af koncernens sambeskattede indkomst mv. Det samlede beløb for skyldig selskabsskat fremgår af årsrapporten for Bogballe Investment A/S, der er administrationsselskab i forhold til sambeskatningen. Koncernens selskaber hæfter endvidere solidarisk for danske kildeskatter i form af udbytteskat, royaltyskat og renteskat. Eventuelle senere korrektioner til selskabsskatter og kildeskatter kan medføre at selskabets hæftelse udgør et større beløb.

Noter til årsregnskabet

12 Nærtstående parter

Koncernregnskab

Selskabet indgår i koncernrapporten for moderselskabet

<u>Navn</u>	<u>Hjemsted</u>
Bogballe Investment A/S	Charlottenlund

13 Begivenheder efter balancedagen

Der er ikke efter balancedagen indtruffet forhold, som har væsentlig indflydelse på bedømmelsen af årsrapporten.

Noter til årsregnskabet

14 Anvendt regnskabspraksis

Årsrapporten for Bogballe A/S for 2017/18 er udarbejdet i overensstemmelse med årsregnskabslovens bestemmelser for mellemstore virksomheder i regnskabsklasse C.

Den anvendte regnskabspraksis er uændret i forhold til sidste år.

Årsregnskab for 2017/18 er aflagt i TDKK.

Generelt om indregning og måling

Indtægter indregnes i resultatopgørelsen i takt med, at de indtjenes. Herudover indregnes værdireguleringer af finansielle aktiver og forpligtelser, der måles til dagsværdi eller amortiseret kostpris. Endvidere indregnes i resultatopgørelsen alle omkostninger, der er afholdt for at opnå årets indtjening, herunder afskrivninger, nedskrivninger og hensatte forpligtelser samt tilbageførsler som følge af ændrede regnskabsmæssige skøn af beløb, der tidligere har været indregnet i resultatopgørelsen.

Aktiver indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil tilflyde selskabet, og aktivets værdi kan måles pålideligt.

Forpligtelser indregnes i balancen, når det er sandsynligt, at fremtidige økonomiske fordele vil fragå selskabet, og forpligtelsens værdi kan måles pålideligt.

Ved første indregning måles aktiver og forpligtelser til kostpris. Efterfølgende måles aktiver og forpligtelser som beskrevet for hver enkelt regnskabspost nedenfor.

Visse finansielle aktiver og forpligtelser måles til amortiseret kostpris, hvorved der indregnes en konstant effektiv rente over løbetiden. Amortiseret kostpris opgøres som oprindelig kostpris med fradrag af afdrag og tillæg/fradrag af den akkumulerede afskrivning af forskellen mellem kostprisen og det nominelle beløb. Herved fordeles kurstab og gevinst over løbetiden.

Ved indregning og måling tages hensyn til forudsigelige tab og risici, der fremkommer, inden årsrapporten aflægges, og som be- eller afkræfter forhold, der eksisterede på balancedagen.

Omregning af fremmed valuta

Transaktioner i fremmed valuta omregnes til transaktionsdagens kurs. Valutakursdifferencer, der opstår mellem transaktionsdagens kurs og kursen på betalingsdagen, indregnes i resultatopgørelsen som en finansiell post. Hvis valutapositioner anses for sikring af fremtidige pengestrømme, indregnes værdireguleringerne direkte på egenkapitalen.

Tilgodehavender, gæld og andre monetære poster i fremmed valuta, som ikke er afregnet på balancedagen, måles til balancedagens valutakurs. Forskellen mellem balancedagens kurs og kursen på tidspunktet for tilgodehavendets eller gældens opståen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle indtægter og omkost-

Noter til årsregnskabet

14 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

ninger.

Anlægsaktiver, der er købt i fremmed valuta, måles til kursen på transaktionsdagen.

Resultatopgørelsen

Nettoomsætning

Ved salg af varer indregnes nettoomsætning, når fordele og risici vedrørende de solgte varer er overgået til køber, nettoomsætningen kan måles pålideligt og det er sandsynligt, at de økonomiske fordele ved salget vil tilgå selskabet.

Nettoomsætningen måles til det modtagne vederlag og indregnes eksklusive moms og med fradrag af rabatter i forbindelse med salget.

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer

Omkostninger til råvarer og hjælpematerialer indeholder det forbrug af råvarer og hjælpematerialer, der er anvendt for at opnå virksomhedens nettoomsætning.

Andre eksterne omkostninger

Andre eksterne omkostninger indeholder omkostninger til distribution, salg, reklame, administration, lokaler, tab på debitorer, operationelle leasingomkostninger mv.

Bruttofortjeneste

Bruttoresultatet opgøres med henvisning til årsregnskabslovens § 32 som et sammendrag af nettoomsætning, ændring i lagre af færdigvarer, varer under fremstilling og handelsvarer, arbejde udført for egen regning og opført under aktiver, andre driftsindtægter, omkostninger til råvarer og hjælpematerialer og andre eksterne omkostninger.

Personaleomkostninger

Personaleomkostninger indeholder gager og lønninger samt lønafhængige omkostninger.

Af- og nedskrivninger

Af- og nedskrivninger indeholder årets af- og nedskrivninger af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Noter til årsregnskabet

14 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Andre driftsindtægter/-omkostninger

Andre driftsindtægter og andre driftsomkostninger omfatter regnskabsposter af sekundær karakter i forhold til selskabets hovedaktivitet, herunder avance og tab ved salg af immaterielle og materielle anlægsaktiver.

Finansielle poster

Finansielle indtægter og omkostninger indregnes i resultatopgørelsen med de beløb, der vedrører regnskabsåret.

Skat af årets resultat

Skat af årets resultat består af årets aktuelle skat og forskydning i udskudt skat og indregnes i resultatopgørelsen med den del, der kan henføres til årets resultat, og direkte på egenkapitalen med den del, der kan henføres til posteringer direkte på egenkapitalen.

Selskabet er sambeskattet med moderselskabet. Den danske selskabsskat fordeles mellem de sambeskattede danske selskaber i forhold til disses skattepligtige indkomster.

Balancen

Immaterielle anlægsaktiver

Udviklingsprojekter

Omkostninger på udviklingsprojekter omfatter materialer, gager og afskrivninger, der direkte og indirekte kan henføres til selskabets udviklingsaktiviteter, og som opfylder kriterierne for indregning.

Aktiverede udviklingsomkostninger måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger eller genindvindingsværdi, såfremt denne er lavere. Et beløb svarende til de indregnede udviklingsomkostninger reserveres i posten "Reserve for udviklingsomkostninger" under egenkapitalen. Reserven omfatter udelukkende udviklingsomkostninger, som er indregnet i regnskabsår, der begynder den 1. januar 2016 eller senere. Reserven reduceres løbende med af- og nedskrivninger på udviklingsprojekterne.

Aktiverede udviklingsomkostninger afskrives fra tidspunktet for færdiggørelsen lineært over den periode, hvori udviklingsarbejdet forventes at frembringe økonomiske fordele. Afskrivningsperioden udgør 3-5 år.

Immaterielle anlægsaktiver nedskrives til genindvindingsværdi, hvis denne er lavere end regnskabsmæssig værdi.

Noter til årsregnskabet

14 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Materielle anlægsaktiver

Grunde og bygninger, produktionsanlæg og maskiner samt andre anlæg, driftsmateriel og inventar måles ved anskaffelse til kostpris omfattende anskaffelsespris inkl. købsomkostninger. Kostprisen for egne opførte aktiver omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen, herunder købsomkostninger og indirekte omkostninger til lønforbrug, materialer, komponenter og underleverandører indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug.

Øvrige materielle anlægsaktiver måles til kostpris med fradrag af akkumulerede af- og nedskrivninger.

Kostpris omfatter anskaffelsesprisen og omkostninger direkte tilknyttet anskaffelsen indtil det tidspunkt, hvor aktivet er klar til at blive taget i brug. For egne fremstillede aktiver omfatter kostprisen direkte og indirekte omkostninger til lønforbrug, materialer, komponenter og underleverandører.

Afskrivningsgrundlaget, der opgøres som kostpris med tillæg af opskrivninger og reduceret med eventuel restværdi, fordeles lineært over aktivernes forventede brugstid, der udgør:

Bygninger	10-30 år
Produktionsanlæg og maskiner	5-15 år
Andre anlæg, driftsmateriel og inventar	3-10 år

Afskrivningsperiode og restværdi revurderes årligt.

Nedskrivning af anlægsaktiver

Den regnskabsmæssige værdi af immaterielle og materielle anlægsaktiver gennemgås årligt for at afgøre, om der er indikation af værdiforringelse ud over det, som udtrykkes ved afskrivning.

Hvis dette er tilfældet, foretages nedskrivning til den lavere genindvindingsværdi.

Varebeholdninger

Varebeholdninger måles til kostpris efter FIFO-metoden eller nettorealiseringsværdi, hvis denne er lavere.

Nettorealiseringsværdien for varebeholdninger opgøres til det beløb, som forventes at kunne indbringes ved salg i normal drift med fradrag af salgs- og færdiggørelsesomkostninger. Nettorealiseringsværdien opgøres under hensyntagen til omsættelighed, ukurans og udvikling i forventet salgspris.

Kostpris for handelsvarer samt råvarer og hjælpematerialer omfatter købspris med tillæg af hjemtagelsesomkostninger.

Kostpris for fremstillede færdigvarer samt varer under fremstilling omfatter kostpris for råvarer, hjælpema-

Noter til årsregnskabet

14 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

materialer og direkte løn med tillæg af indirekte produktionsomkostninger. Indirekte produktionsomkostninger indeholder indirekte materialer og løn samt vedligeholdelse af og afskrivning på de i produktionsprocessen benyttede maskiner, fabriksbygninger og udstyr samt omkostninger til fabriksadministration og ledelse.

Tilgodehavender

Tilgodehavender indregnes i balancen til amortiseret kostpris, hvilket i al væsentlighed svarer til pålydende værdi. Der nedskrives til imødegåelse af forventede tab.

Periodeafgrænsningsposter

Periodeafgrænsningsposter indregnet som aktiver omfatter afholdte forudbetalte omkostninger vedrørende efterfølgende regnskabsår.

Egenkapital

Udbytte

Udbytte, som ledelsen foreslår uddelt for regnskabsåret, vises som en særskilt post under egenkapitalen.

Udskudte skatteaktiver og -forpligtelser

Udskudt skat måles efter den balanceorienterede gældsmetode af midlertidige forskelle mellem regnskabsmæssig og skattemæssig værdi af aktiver og forpligtelser, opgjort på grundlag af den planlagte anvendelse af aktivet, henholdsvis afvikling af forpligtelsen.

Udskudte skatteaktiver måles til den værdi, hvortil aktivet forventes at kunne realiseres, enten ved udligning i skat af fremtidig indtjening eller ved modregning i udskudte skatteforpligtelser inden for samme juridiske skatteenhed.

Udskudt skat måles på grundlag af de skatteregler og skattesatser, der med balancedagens lovgivning vil være gældende, når den udskudte skat forventes udløst som aktuel skat. Ændring i udskudt skat, som følge af ændringer i skattesatser, indregnes i resultatopgørelsen eller i egenkapitalen, når den udskudte skat vedrører poster, der er indregnet i egenkapitalen.

Aktuelle skattetilgodehavender og -forpligtelser

Aktuelle skatteforpligtelser og tilgodehavende aktuel skat indregnes i balancen som beregnet skat af årets skattepligtige indkomst reguleret for skat af tidligere års skattepligtige indkomster samt for betalte acontoskatter. Tillæg og godtgørelse under acontoskatteordningen indregnes i resultatopgørelsen under finansielle poster.

Noter til årsregnskabet

14 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Finansielle gældsforpligtelser

Gældsforpligtelser måles til amortiseret kostpris, der i al væsentlighed svarer til nominal værdi.

Pengestrømsopgørelse

Pengestrømsopgørelsen viser selskabets pengestrømme for året opdelt på drifts-, investerings- og finansieringsaktivitet, årets forskydning i likvider samt selskabets likvider ved årets begyndelse og slutning.

Pengestrøm fra driftsaktivitet

Pengestrøm fra driftsaktiviteten opgøres som årets resultat reguleret for ændring i driftskapitalen og ikke kontante resultatposter som af- og nedskrivninger og hensatte forpligtelser. Driftskapitalen omfatter omsætningsaktiver fratrukket kortfristede gældsforpligtelser eksklusive de poster, der indgår i likvider.

Pengestrøm fra investeringsaktivitet

Pengestrøm fra investeringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra køb og salg af immaterielle, materielle og finansielle anlægsaktiver.

Pengestrøm fra finansieringsaktivitet

Pengestrøm fra finansieringsaktiviteten omfatter pengestrømme fra optagelse og tilbagebetaling af langfristede gældsforpligtelser samt ind- og udbetalinger til og fra selskabsdeltagerne.

Likvider

Likvide midler består af "Likvide beholdninger" og "Kassekreditter".

Pengestrømsopgørelsen kan ikke udledes alene af det offentliggjorte regnskabsmateriale.

Noter til årsregnskabet

14 Anvendt regnskabspraksis (fortsat)

Hoved- og nøgletal

Forklaring af nøgletal

Afkastningsgrad	$\frac{\text{Resultat før finansielle poster} \times 100}{\text{Samlede aktiver}}$
Soliditetsgrad	$\frac{\text{Egenkapital ultimo} \times 100}{\text{Samlede aktiver ultimo}}$
Forrentning af egenkapital	$\frac{\text{Ordinært resultat efter skat} \times 100}{\text{Gennemsnitlig egenkapital}}$